

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-I.431.5.14.2015.KK

**Pan
Jacek Czerkacz
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka
Świętej Rodziny z Nazaretu
w Białymstoku**

**ul. Nowa 32 a
15-343 Białystok**

Na podstawie art. 122 oraz art. 122a pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 ze zm.), zwanej dalej ustawą, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- 1) Katarzyna Kuprianowicz-Spirydonow – główny specjalista (leg. sł. nr 11/2015),
- 2) Małgorzata Osipowicz – główny specjalista (leg. sł. nr 33/2011)

(upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2015, znak PS.I.431.5.14.2015.MO, z dnia 25 sierpnia 2015 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego) w dniu 8 września 2015 r. przeprowadzili w Rodzinnym Domu Dziecka Świętej Rodziny z Nazaretu w Białymstoku, ul. Nowa 32 a, 15-343 Białystok, kontrolę w zakresie prowadzenia dla każdego dziecka planu pomocy dziecku oraz karty pobytu dziecka, w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Rodziny Domu Dziecka Świętej Rodziny z Nazaretu w Białymstoku (placówka) jest prowadzony przez Caritas Archidiecezji Białostockiej na zlecenie Miasta Białystok, na podstawie decyzji z dnia 10.01.2008 r., znak PS-V.NK.90145/4/07, zezwalającej na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, w której może przebywać 8 dzieci oraz decyzji z dnia 12.01.2012 r., znak PS.I-9423.10.2012.KL, wydanej w związku ze zmianą przepisów od 01.01.2012 r.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielał p. Jacek Czerkacz – Dyrektor Rodzinnego Domu Dziecka Świętej Rodziny z Nazaretu w Białymstoku, odpowiedzialny za wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie.

W dniu kontroli w placówce przebywało 7 dzieci w wieku od 13 do 17 lat.

Stwierdzono, że w placówce, na podstawie § 17 ust. 2 rozporządzenia z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720), dla każdego dziecka prowadzi się plan pomocy dziecku oraz kartę pobytu dziecka. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora placówki, zawartymi w *Protokole przyjęcia ustnych wyjaśnień*, przy realizacji i ustalaniu planu pomocy dziecku uwzględniane jest zdanie dziecka, wyrażane podczas rozmów indywidualnych z wychowawcami.

Akta kontroli str. 66

Szczegółowemu sprawdzeniu podlegał losowo wybrany plan pomocy dziecku i karta pobytu dziecka, prowadzone trzynastoletniemu dziecku, umieszczonemu w placówce 10.06.2014 r.

Akta kontroli str. 17-62

Zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej wspiera dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w sporządzeniu planu pomocy dziecku. Organizatorem rodzinnej pieczy

zastępczej w Mieście Białystok jest Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora placówki, w ramach wspierania w sporządzaniu planu pomocy dziecku odbywają się konsultacje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, wychowawcy korzystają ze wsparcia psychologa i pedagoga zatrudnionych w MOPR w Białymstoku.

Rodzinom dzieci przebywających w placówce nie przydzielono asystenta rodziny.

Akta kontroli str. 68

Zgodnie z § 15 ust. 1 ww. rozporządzenia plan pomocy dziecku opracowuje się niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej dziecka, o której mowa w § 14 rozporządzenia. W diagnozie, sporządzanej przez psychologa lub pedagoga niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki, uwzględnia się analizę: mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym, społecznym, przyczyn kryzysu w rodzinie oraz wpływu tego kryzysu na rozwój dziecka, relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem, osobami jemu ważnymi oraz rozwoju dziecka. Ponadto diagnoza winna zawierać, odpowiednio do wieku, rozwoju i doświadczeń dziecka, wskazania m. in. do dalszej pracy pedagogicznej z dzieckiem, programu terapeutycznego, pracy z rodziną.

Przedłożona do kontroli diagnoza zawiera metryczkę (imię i nazwisko dziecka, jego wiek, klasa, do której uczęszcza, data umieszczenia w pieczy zastępczej), opis sytuacji rodzinnej wychowanka, funkcjonowania psychospołecznego w rodzinie, sytuacji socjalno-bytowej, funkcjonowania psychospołecznego w placówce, funkcjonowania szkolnego, określenie czynników ryzyka i czynników chroniących oraz wskazania do pracy z dzieckiem. Diagnoza nie została opatrzona podpisem sporządzającego oraz datą sporządzenia (z treści dokumentu wynika, że powstał po 12 maja 2015 r.).

Diagnoza nie zawiera wszystkich elementów, o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 ww. rozporządzenia, nie została sporządzona zgodnie z § 14 ust. 1 ww. rozporządzenia, tj. niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki, nie mogła zatem stanowić podstawy do opracowania planu pomocy dziecku (§ 15 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia).

Akta kontroli str. 21-32

W Placówce przechowywana jest dokumentacja dotycząca dziecka, na podstawie której opracowuje się plan pomocy dziecku (§ 15 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia), tj. m.in. postanowienie sądu w sprawie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, postanowienia sądu w sprawie pozbawienia władzy rodzicielskiej rodziców, skierowanie do placówki wydane przez MOPR w Białymstoku, dokumentacja medyczna dotycząca dziecka, potwierdzenie zameldowania na pobyt czasowy, odpis aktu urodzenia dziecka.

Zgodnie z § 15 ust. 4 pkt 3 plan pomocy dziecku opracowywany jest na podstawie analizy m.in. potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną. W przedłożonej dokumentacji brak potwierdzenia, że powyższa analiza została dokonana.

Do kontroli przedłożono plan pomocy dziecku obowiązujący w okresie od 10.06.2014 r. (tj. od dnia umieszczenia dziecka w placówce) do 31.12.2014 r. i 01.01.2015 r. do 30.06.2015 r. (*karta modyfikacyjna do planu pomocy dziecku*) do których dołączono informację o efektach realizacji planu wraz z propozycją modyfikacji działań podejmowanych wobec dziecka oraz 01.07.2015 r. do 31.12.2015 r. (*karta modyfikacyjna do planu pomocy dziecku*).

Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia plan pomocy dziecku opracowuje wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka. Wyżej wymienione dokumenty zostały opatrzone podpisem i pieczęcią Dyrektora placówki oraz koordynatora Zespołu ds. Pieczy Zastępczej MOPR w Białymstoku, nie zawierają one jednak daty sporządzenia, nie wynika z nich, który z wychowawców zatrudnionych w placówce był zaangażowany w ich opracowanie.

Plan pomocy dziecku obejmuje następujące obszary:

- współpraca z rodziną biologiczną,
- funkcjonowanie społeczno-emocjonalne,
- sytuacja szkolna i poznawcza,
- funkcjonowanie w placówce RDD.

W planie wyznaczono cel pracy z dzieckiem uwzględniający przygotowanie dziecka do usamodzielnienia, zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 2 ww. rozporządzenia, jak również określono działania długoterminowe i krótkoterminowe (§ 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia).

W skontrolowanej dokumentacji brak potwierdzenia uwzględnienia zdania dziecka przy opracowywaniu planu pomocy dziecku, o którym mowa w § 15 ust. 2 rozporządzenia.

Akta kontroli str. 33-58

W dokumentacji dziecka znajduje się informacja o dokonaniu w dniu 04.02.2015 r. oraz 12.08.2015 r. oceny sytuacji ww. dziecka. Zgodnie z art. 139 ust. 1 i 3 ustawy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego dyrektor w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w celu m. in. modyfikowania planu pomocy dziecku. Biorąc pod uwagę okresy obowiązywania planu pomocy dziecku, ocena sytuacji dziecka nie została uwzględniona podczas modyfikowania planu pomocy dziecku.

Do kontroli przedłożono wydruk karty pobytu dziecka, o której mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia, na rok 2014 i 2015. Karta pobytu dziecka zawiera informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce, stanie zdrowia. W większości w karcie pobytu znajdują się krótkie wpisy dotyczące dziecka, sporządzane co kilka dni, opatrzone datami, jednak stwierdzono brak comiesięcznych wpisów dotyczących stanu zdrowia dziecka oraz sytuacji szkolnej. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że miało to miejsce w miesiącach, w których zdaniem Dyrektora, nie działo się z dzieckiem nic niepokojącego. W karcie pobytu dziecka prowadzonej w roku 2014, w części dotyczącej nauki szkolnej nie odnotowano informacji o sytuacji dziecka, po umieszczeniu w placówce w Białymstoku w czerwcu 2014 r. (np. czy dziecko kontynuowało naukę po zmianie miejsca zamieszkania, w jakiej formie?).

W karcie pobytu dziecka, w części dotyczącej istotnych wydarzeń, znajdują się również informacje o dokonaniu oceny sytuacji dziecka za okres od 01.07.2014 r. do 31.12.2014 r. w dniu 04.02.2015 r. oraz za okres 01.01.2015 r. do 30.06.2015 r. w dniu 12.08.2015 r. Karta pobytu nie zawiera oceny aktualnej sytuacji dziecka, o której mowa w § 17 ust. 2 rozporządzenia, sporządzanej co miesiąc zgodnie z § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia.

Akta kontroli str. 61-62

Wykonywanie zadań przez Rodzinny Domu Dziecka Świętej Rodziny z Nazaretu w Białymstoku w zakresie prowadzenia dla każdego dziecka planu pomocy dziecku oraz karty pobytu dziecka w okresie od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stwierdzone w trakcie nieprawidłowości dotyczyły:

- 1) niesporządzenia diagnozy psychofizycznej, o której mowa w § 14 rozporządzenia, przed opracowaniem planu pomocy dziecku, zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia
- 2) braku potwierdzenia dokonania analizy m. in. potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, więzi z rodziną, o której mowa w § 15 ust. 4 pkt 3 rozporządzenia, stanowiącej podstawę do opracowania planu pomocy dziecku,
- 3) braku potwierdzenia przy opracowywaniu planu pomocy dziecku uwzględnienia zdania dziecka, o którym mowa w § 15 ust. 2 rozporządzenia,
- 4) modyfikowania planu pomocy dziecku bez uwzględnienia oceny sytuacji dziecka, o której mowa w art. 136 ustawy,
- 5) nieuzupełniania co miesiąc karty pobytu dziecka o informacje o postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia oraz o ocenę aktualnej sytuacji dziecka, zgodnie z § 17 ust. 2 oraz § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia.

W trakcie kontroli stwierdzono także nieoznaczanie dokumentów utworzonych w placówce datą sporządzenia i podpisem osób je sporządzających.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest w Dyrektor Rodzinnego Domu Dziecka Świętej Rodziny z Nazaretu w Białymstoku.

Mając na uwadze powyższe zaleca się:

1. Dostosowanie planu pomocy dziecku, przy wsparciu organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny

i systemie pieczy zastępczej, do zapisów § 15 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, a przy modyfikowaniu planu pomocy dziecku uwzględnianie oceny sytuacji dziecka, zgodnie z art. 136 ww. ustawy.

2. Dostosowanie i prowadzenie karty pobytu dziecka do zapisów § 17 ust. 2 oraz § 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.
3. Prowadzenie dokumentacji określonej w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, w sposób umożliwiający ocenę zgodności z ww. przepisami oraz zachowania terminów wynikających z ww. przepisów.

Na podstawie art. 197 d ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor Rodzinnego Domu Dziecka Świętej Rodziny z Nazaretu w Białymstoku może zgłosić do Wojewody Podlaskiego zastrzeżenia, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO

/-/

Katarzyna Mularz
Z-ca Dyrektora Wydziału
Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Tadeusz Truskolaski
Prezydent Miasta Białegostoku
2. Caritas Archidiecezji Białostockiej
ul. Warszawska 32
15-863 Białystok